

Z A P I S N I K
sa 32. sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore,
koja je održana 4. jula 2014. godine.

Sjednica je počela sa radom u 10,00 sati. Sjednicom je predsjedavala mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali sljedeći članovi Odbora: mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora, doc. dr Srđa Popović, Saša Pešić, doc. dr Branka Bošnjak, Andrija Popović, dr Radosav Nišavić, Milan Knežević, Rešid Adrović, doc. dr Draginja Vuksanović i Srđan Perić.

Prof. dr Jelisava Kalezić je bila opravdano odsutna.

Predsjednica Odbora, mr Branka Tanasijević, je konstatovala da Odbor ima kvorum za rad i punovažno odlučivanje i otvorila 32. sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Za ovu sjednicu je predložen sljedeći

DNEVNI RED:

- Usvajanje zapisnika sa 29.,30. i 31. sjednice Odbora;

- 1. Izvještaj o studijskoj posjeti delegacije Odbora Narodnoj Republici Kini;**
- 2. Pregled realizovanih aktivnosti Plana rada Odbora za I i II kvartal tekuće godine.**

Odbor je jednoglasno usvojio zapisnike sa 29., 30. i 31. sjednice.

Tačka 1.

Odbor se upoznao sa Izvještajem o studijskoj posjeti delegacije Odbora NR Kini, koja je realizovana od 1. do 7. juna 2014. godine. U raspravi su učestvovali predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević i poslanik doc. dr Srđa Popović. Izvještaj je ocijenjen izuzetno kvalitetnim i sveobuhvatnim, a ova studijska posjeta kao veoma značajna u smislu preuzimanja dragocjenih iskustava iz kineskog sistema obrazovanja koji važi za jedan od najboljih u svijetu.

**IZVJEŠTAJ O STUDIJSKOJ POSJETI DELEGACIJE ODBORA ZA PROSVJETU,
NAUKU, KULTURU I SPORT SKUPŠTINE CRNE GORE NR KINI,
OD 01–07. JUNA 2014. GODINE.**

Na poziv Odbora za obrazovanje, nauku, kulturu i javno zdravstvo Svekineskog narodnog kongresa, delegacija Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore u sastavu mr Branka Tanasijević predsjednica Odbora i šefica delegacije, doc. dr Srđa Popović, doc. dr Draginja Vuksanović, prof. dr Jelisava Kalezić i dr Radosav Nišavić, članovi Odbora, i Tanja Božović sekretarka Odbora, boravila je u studijskoj posjeti NR Kini, od 01. do 07. juna 2014. godine.

Tokom boravka u NR Kini, delegacija je, pored zvaničnog dijela posjete, imala i niz posjeta kulturnim i sportskim institucijama u Pekingu i Šangaju, koje je organizovao domaćin posjete.

Prvog dana posjete – 2. juna, za delegaciju su organizovani obilazak Zabranjenog grada i posjeta Olimpijskom stadionu i Nacionalnom vodenom parku u Pekingu.

Delegacija Odbora je 3. juna imala sastanaku Svekineskom narodnom kongresu sa predsjednikom i članovima Odbora za obrazovanje, nauku, kulturu i javno zdravstvo Svekineskog narodnog kongresa, a zatim i sastanak sa predstavnicima Ministarstva za obrazovanje, kao i posjetu Pekinškom univerzitetu.

Trećeg dana posjete – 4. juna, za delegaciju je organizovan obilazak Kineskog zida.

Četvrti i peti dan posjete – 5. i 6. jun, delegacija je provela u Šangaju, gdje su upriličeni sastanci sa predstavnicima Narodnog kongresa Grada Šangaja, Komiteta za obrazovanje, kao i posjeta osnovnoj školi „Seven colour flower“. Delegacija je imala priliku da posjeti i Oriental Pearl TV Tower i Shanghai Urban Planning Exhibition hall u Šangaju.

Takođe, delegaciju je u Pekingu primio i N.J.E. ambasador Crne Gore u NR Kini, Branko Perović.

SASTANAK U SVEKINESKOM NARODNOM KONGRESU SA PREDSJEDNIKOM I ČLANOVIMA ODBORA ZA OBRAZOVANJE, NAUKU, KULTURU I JAVNO ZDRAVSTVO

Delegaciju Odbora je u Svekineskom narodnom kongresu primio član Stalnog odbora i predsjednik Odbora za obrazovanje, nauku, kulturu i javno zdravstvo Svekineskog narodnog kongresa Liu Binjie. Sastanku su prisustvovali i Wu Heng, član Stalnog odbora Svekineskog narodnog kongresa i zamjenik predsjednika Odbora za obrazovanje, nauku, kulturu i javno zdravstvo i Gu Hailiang, član Odbora za obrazovanje, nauku, kulturu i javno zdravstvo.

Sastanku je prisustvovao i N.J.E. ambasador Crne Gore u NR Kini, Branko Perović.

Predsjednik Odbora Svekineskog narodnog kongresa je, u uvodnoj riječi, izrazio zadovoljstvo zbog posjete delegacije Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore, ističući da je bio u prilici da 2009. godine posjeti Crnu Goru, da je impresioniran ljepotom naše države i da će nastaviti da promoviše dobru saradnju između NR Kine i Crne Gore.

Predsjednica Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i šefica delegacije Odbora mr Branka Tanasijević, zahvalila je u pozdravnoj riječi na pozivu da Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport posjeti NR Kinu i izrazila zadovoljstvo zbog ove posjete. Predsjednica je u svom obraćanju naglasila da Crna Gora i NR Kina imaju izuzetno dobre odnose u oblasti obrazovanja, nauke i tehnologije, o čemu svjedoče i brojni sporazumi koji su potpisani između dvije države. Istakla je da su predstavnici Čangšua univerziteta 2014. godine posjetili Univerzitet Crne Gore čime je formalno započet proces osnivanja Konfučijevog instituta u Crnoj Gori. Predsjednica je izrazila zahvalnost što je Vlada NR Kine obezbijedila pet stipendija za studente iz Crne Gore za školsku 2013/2014. godinu, navodeći da je NR Kina u više navrata donirala pomoć Crnoj Gori u kompjuterskoj opremi, u oblasti zaštite životne sredine, ali i u drugim oblastima.

Predsjednica Tanasijević je upoznala sagovornike i sa organizacijom rada crnogorskog Parlamenta, kao i sa radom i nadležnostima Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport. Istakla je da se Crna Gora može pohvaliti napretkom reforme u oblasti obrazovanja, ali da se, kao i veći dio Evrope, trenutno suočava sa problemima neusklađenosti tržišta rada i stečenih diploma, odnosno nezaposlenošću mladih obrazovanih kadrova, kao i sa lošim rezultatima na PISA testiranjima, gdje Crna Gora značajno zaostaje za vodećim državama.

Predsjednik Binjie je sa zadovoljstvom istakao da NR Kina i Crna Gora imaju izuzetno kvalitetnu saradnju u oblasti obrazovanja, nauke i tehnologije i da se u NR Kini zalažu za dugoročnu saradnju sa Crnom Gorom. Kako je naveo, brojni sporazumi koji su potpisani između dvije države, pokazatelj su da Crna Gora može biti jako dobar partner NR Kini. Istakao je da će Vlada NR Kine za sljedeću školsku godinu obezbijediti 25 stipendija za studente iz Crne Gore, koji će imati priliku da studiraju u NR Kini.

Tokom razgovora, predsjednik Binjie je upoznao sagovornike iz crnogorskog Parlamenta sa organizacijom rada Svekineskog narodnog kongresa. U tom smislu istakao je da je Svekineski narodni kongresvrhovni organ državne vlasti - najviše zakonodavno tijelo i da broji 2987 članova, koji uključuju predstavnike svih provincija, autonomnih pokrajina, gradova pod direktnim centralnom upravom, specijalnih administrativnih regiona i armije, a jedna četvrtina mjesta u Kongresu rezervisana je za žene. Plenum zasijeda jednom godišnje, dok Stalni odbor, koji ima 175 članova, zasijeda stalno i sastaje se barem jednom u dva mjeseca.

Stalni Odbor Svekineskog narodnog kongresa je sastavljen od predsjednika, potpredsjednika, generalnog sekretara i članova tog Odbora, a članove Stalnog odbora bira Svekinski narodni kongres, iz reda poslanika, na period od pet godina, koliko traje i mandat Svekineskog narodnog kongresa. Stalni odbor Svekineskog narodnog kongresa odgovoran je Svekineskom narodnom kongresu, kome podnosi izvještaje o svom radu. Svekineski narodni kongres ima ovlašćenje da izmijeni ili poništi odluke svog Stalnog odbora.

Svekineski narodni kongres ima devet posebnih odbora, među kojima je i Odbor za obrazovanje, nauku, kulturu i javno zdravstvo, koji ima 30 članova. U okviru stalnih odbora, imaju dvije

komisije koje pripremaju materijal za stalno tijelo. Istakao je da u NR Kini pokušavaju da unaprijede demokratsku praksu, pa se shodno tome o svim dokumentima glasa na odborima, a zatim se upućuju na plenum. Navodeći da se kineski politički sistem razlikuje od mnogih drugih zapadnih sistema, kazao je da su se posljednjih šest decenija ove prakse pokazale veoma uspješnim i potrebnim za kinesko društvo.

Kada je u pitanju sistem obrazovanja, predsjednik Binjie je istakao da NR Kina ima brojnu populaciju, pa je samim tim teško organizovati sistem obrazovanja na uniformističkoj osnovi. Iskazano u brojevima, NR Kina ima 30 miliona učitelja i profesora, kao i 260 miliona studenata. Kao i Crna Gora, i NR Kina ima problem neusklađenosti tržišta rada i sistema obrazovanja, a takođe, problem predstavljaju i tzv. nevidljivo zaposlenje i pravilno obrazovanje koje podrazumijeva sticanje potrebnih vještina kroz praksu.

NR Kina je ogromna zemlja, pri čemu su razlike u bogatstvu veoma velike, a Vlada nastoji da obezbijedi pravedan sistem obrazovanja na cijeloj teritoriji države. U tom cilju, formulisani su standardi na svim nivoima obrazovanja, kako bi se postigao balans na cijeloj teritoriji NR Kine. Kako je kazao, problemi NR Kine su mnogo veći nego u Crnoj Gori, s obzirom na populaciju od 1,3 milijarde stanovnika kojima treba obezbijediti pravedno obrazovanje.

Kada je u pitanju finansiranje obrazovanja, izdvajanja za obrazovanje su najveći izdatak u centralnom budžetu NR Kine. Politika Vlade NR Kine je da se procenat izdvajanja za obrazovanje iz godine u godinu povećava i taj procenat je sve veći i veći. Statistički prikazano, NR Kina ukupno izdvaja 4% GDP-a za obrazovanje, 30% poreskih prihoda, dok se u siromašnim opštinama izdvaja 50% poreskih prihoda za obrazovanje.

Prvih šest godina osnovnog obrazovanja su besplatni u NR Kini, a besplatno obrazovanje se odnosi na školarinu i besplatne udžbenike. Takođe, troškovi školovanja su besplatni u najsiromašnijim regijama, a lokalne vlade pomažu učenicima tokom školovanja, u skladu sa mogućnostima. Veliki značaj se pridaje stručnom obrazovanju, posebno u oblasti poljoprivrede. Generalno, u NR Kini se ne plaća školarina i besplatni su udžbenici, a u određenim regijama učenicima se plaća i smještaj. Što se tiče visokog obrazovanja, postoji mogućnost besplatnog studiranja na pojedinim programima samo za studente koji će kasnije biti zaposleni u javnom sektoru. Takođe, za studente iz siromašnih regija, kojih ima 5% od ukupnog broja studenata, omogućeno je besplatno studiranje.

Što se tiče PISA testiranja, kineski učenici na njima ostvaruju dobre rezultate, ali, kako je u razgovoru istaknuto, ovi testovi nijesu jedini kriterijum kvaliteta obrazovanja i u NR Kini ga ne smatraju najvažnijim kriterijumom. Objasnjavajući zašto kineski učenici postižu najbolje rezultate na PISA testiranjima, saopšteno je da se djeca već u porodici uče značaju obrazovanja jer ih roditelji usmjeravaju da je obrazovanje veoma važno i da će im od toga zavisiti budućnost.

Drugi razlog za dobre PISA rezultate je to što se u NR Kini više vodi računa o kvalitetu, a ne o kvantitetu, tj. više se ulaže u kvalitet obrazovanja nego u manje razvijenim zemljama.

Veoma važna stavka je kvalitet nastavnika i unapređenje kvaliteta obuke nastavnika čiji je zadatak da transponuju znanje. Kao mogućnosti za obrazovanje i usavršavanje, pomenuti su i video obrazovanje i obrazovanje putem interneta, čime se postiže ušteda u vremenu.

Zbog veoma velike teritorije i ekonomske nejednačenosti, obrazovanje u NR Kini nije balansirano, ali đaci iz Šangaja postižu sjajne rezultate, a Šangaj ima najrazvijeniji obrazovni sistem u NR Kini. S druge strane, u NR Kini postoje i područja koja imaju loše rezultate u oblasti obrazovanja, pa država nastoji da najbolje nastavnike pošalje u ova nerazvijena područja. Prema riječima predsjednika Binjia, da bi postigli najbolje rezultate, NR Kina ulaže napore u moralni i sportski razvoj učenika i studenata, a ne samo u njihov intelektualni razvoj.

Dakle, može se zaključiti da je trenutno cilj kineskog sistema obrazovanja da se postigne balans u kvalitetu obrazovanja na cijeloj teritoriji NR Kine i da se prodube i objedine mjere kojima će se unaprijediti kineski sistem obrazovanja.

Tokom razgovora sa predsjednikom i članovima Odbora za obrazovanje, nauku, kulturu i javno zdravstvo Svekinoskog narodnog kongresa, članovi delegacije su, između ostalog, iskazali posebno interesovanje za finansiranje obrazovanja, školovanje djece sa posebnim potrebama, sistem visokog obrazovanja itd.

SASTANAK U MINISTARSTVU OBRAZOVANJA

Ispred Ministarstva za obrazovanje Vlade NR Kine, sastanku su prisustvovali Cen Jianjun generalni direktor Sektora za međunarodnu razmjenu i saradnju, Li Tianshun generalni direktor Sektora za osnovno obrazovanje, Du Kewei zamjenik generalnog direktora Sektora za osnovno obrazovanje, Ge Zhenjiang zamjenik generalnog direktora za obuku nastavnika, Xi Ru direktor Sektora za evropske poslove – međunarodnu razmjenu i saradnju, kao i Chen Li i Wu Xuesong programski službenici u Sektoru za međunarodnu razmjenu i saradnju.

Sastanku je prisustvovao i N.J.E. ambasador Crne Gore u NR Kini, Branko Perović.

Generalni direktor sektora za međunarodnu saradnju i razmjenu Cen Jianjun istakao je u uvodnoj riječi da je NR Kina u posljednjih 30 godina postigla veliki uspjeh i trenutno se nalazi među devet zemalja svijeta koje postižu najbolje rezultate na polju obrazovanja. NR Kina se trudi da obezbijedi obrazovanje za što više ljudi, a posebno se vodi računa o tome da se obrazovanje obezbijedi onim grupama koje to same sebi ne mogu priuštiti.

NR Kina je 2010. godine donijela Novi plan obrazovanja NR Kine, koji ima za cilj izgradnju zemlje sa bogatim ljudskim resursima do 2020. godine. Plan postavlja niz konkretnih ciljeva koje treba postići do 2020. godine, uključujući univerzalizaciju predškolskog obrazovanja, unapređenje

devetogodišnjeg obaveznog osnovnog obrazovanja, povećanje stope upisa srednjoškolskog obrazovanja na 90%, kao i povećanje stope upisa na visoko obrazovanje na 40%.

Istakao je da NR Kina želi da pozove 5000 studenata iz jugoistočne Evrope da studiraju na kineskim univerzitetima, pa shodno tome, Savjet za međunarodnu saradnju je od prošle godine značajno unaprijedio i saradnju sa Crnom Gorom. Kako je planirano, 500 studenata iz ove regije biće pozvano u NR Kinu u ljetnje kampove, što će biti prilika i za učenike i studente iz Crne Gore.

Šefica delegacije Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport mr Branka Tanasijević, izražavajući zadovoljstvo zbog susreta sa predstavnicima Ministarstva za obrazovanje, upoznala je sagovornike sa sastavom delegacije, kao i sa sistemom obrazovanja Crne Gore. Predsjednica je iskazala interesovanje za iskustva Kine u oblasti inkluzivnog obrazovanja.

Li Tianshun, generalni direktor Generalnog direktorata za osnovno obrazovanje upoznao je članove delegacije sa praksom NR Kine po pitanju razvoja sistema inkluzivnog obrazovanja, ističući da je za NR Kinu jednako važno obrazovanje djece sa posebnim potrebama, kao i obrazovanje zdrave djece. U tom pogledu, istakao je četiri važna polja:

- Razvoj zakonodavstva;
- Ohrabrenje svim školama i univerzitetima da otvore svoja vrata osobama sa posebnim potrebama;
- Djeca koja se obrazuju u specijalnim školama treba što češće da izlaze vani i budu u interakciji sa ostalom populacijom, kako bi vidjeli da su ravnopravan dio društva;
- Centralna i lokalne vlade obezbjeđuju posebne fondove za ugodan boravak ove djece u školama.

Naglasio je da je predsjednik Vlade NR Kine nedavno zahtijevao od lokalnih vlada da ulože više napora u uključivanje ove populacije u obrazovni sistem. Trenutno se sprovode aktivnosti na realizaciji ciljeva unapređenja inkluzivnog obrazovanja i u tom smislu Ministarstvo za obrazovanje očekuje dobre rezultate.

Saopštio je da Ministarstvo ima ljude koji idu od kuće do kuće i identifikuju djecu sa posebnim potrebama, prikupljaju njihove lične podatke, raspituju se o tome koji je razlog što nisu uključeni u sistem inkluzivnog obrazovanja, a zatim kreiraju obrazovne programe za ovu djecu.

Kada je u pitanju plan obrazovanja djece sa posebnim potrebama, saopšteno je da postoje tri mogućnosti:

- Uključenje u redovne škole;
- Uključenje u specijalne škole;
- Stručna lica koja idu u njihove domove i rade sa ovom djecom.

U odnosu na standard nastavnika u NR Kini, na sastanku je istaknuto da Vlada NR Kine ulaže mnogo napora u poboljšanje njihovog standarda. U NR Kini profesor mora položiti test da bi bio

profesor na univerzitetu, zatim jedan period radi na određeno vrijeme, nakon čega mora da traži produženje ugovora. Zarada učitelja u NR Kini iznosi 49 000 juana neto iznosu na godišnjem nivou, odnosno 570 eura mjesečno, dok zarada profesora iznosi 67 000 juana, takođe u neto iznosu na godišnjem nivou, odnosno 790 eura mjesečno. Nastavnici su na 19. mjestu po visini zarada u NR Kini, ali i dalje iznad prosjeka.

Tokom sastanka, članovi delegacije su aktivno učestvovali u razgovoru, iskazujući interesovanje za pitanja iz oblasti inkluzivnog obrazovanja, standarda prosvjetnih radnika, načina zapošljavanja na univerzitetu itd.

POSJETA PEKINŠKOM UNIVERZITETU

Prilikom posjete delegacije Odbora Pekinškom univerzitetu, delegaciju je primio potpredsjednik Pekinškog univerziteta dr Li Yansong.

U uvodnoj riječi, dr Yansong je izrazio zadovoljstvo zbog ove posjete i istakao da je prvi put da jedna crnogorska delegacija posjeti Pekinški univerzitet, dodajući da Univerzitet ima veliki broj međunarodnih partnera, od čega više od 100 iz Evrope.

Upoznao je članove delegacije sa istorijom i razvojem Pekinškog univerziteta. Saopštio je da je Pekinški univerzitet osnovan 1898. godine i prvi je univerzitet u NR Kini u pravom smislu riječi. Poslije poraza u Kinesko-Japanskom ratu 1895. godine, kineski car Guangxu je, prihvatajući ideju podsticanja obrazovanja u svrhu podrške razvijanju talenata, za šta su bili i zvaničnici i obični građani, odlučio da Kina mora prihvatiti moderne modele obrazovanja od Evropljana, Amerikanaca i Japanaca i uspostaviti novi stil obrazovnih institucija i visokoškolsku instituciju - Carski univerzitet u Pekingu, kako je najprije nazvan Pekinški univerzitet.

U svojoj 116 godina dugoj istoriji, ovaj Univerzitet je značajno doprinio razvoju NR Kine i njegov status najveće obrazovne institucije u NR Kini ostao je nepromijenjen. Trenutno, na Pekinškom univerzitetu studira 38 000 studenata, a Univerzitet sadrži 50 školskih jedinica. Univerzitet je poznat u osnovnim studijama: matematici, medicini, istoriji itd. Pravni fakultet je star 90 godina i prvi je u NR Kini.

Kao i svaka druga institucija, Pekinški univerzitet je od svog osnivanja do danas prošao kroz niz promjena i reformi, ali je ipak ostao lider kineskog visokog obrazovanja i širom svijeta uživa ugled kao institucija na kojoj se školuju najbolji i najpametniji studenti u NR Kini. Baš kao što je to bio slučaj kada je osnovan, Pekinški univerzitet i danas nastavlja da bude uzor čitavoj naciji i da postavlja standarde izvrsnosti u NR Kini.

S obzirom na to da Pekinški univerzitet ima veoma bogatu međunarodnu saradnju na svim poljima i veliki broj međunarodnih partnera, na Univerzitetu studira 2 500 studenata iz inostranstva. Kada

je u pitanju nastavni kadar, između 700-800 nastavnika iz inostranstva dolazi godišnje na Pekinški univerzitet radi obuke i istraživanja.

S druge strane, više od 3 800 studenata sa Pekinškog univerziteta boravi ove godine u inostranstvu. Takođe, sve je veći broj srednjoškolaca koji upisuju studije u inostranstvu.

U odnosu na upisnu politiku, saopšteno je da je broj svršenih srednjoškolaca u NR Kini prije tri godine bio 10 miliona, dok taj broj ove godine iznosi devet miliona i svi oni polažu prijemni ispit za upis na fakultet. Ove godine Pekinški univerzitet će primiti 3 000 bruceša.

Kada je u pitanju finansiranje, država finansijski pomaže i studente sa privatnih fakulteta, ako su iz siromašnih porodica, pa ovi studenti imaju pravo na besplatan smještaj u studentskom domu, dok se finansijska pomoć države privatnim fakultetima odnosi samo na oblast usavršavanja nastavnog kadra.

Više od 1/3 studenata osnovnih studija na Pekinškom univerzitetu nastavlja školovanje. Od ovog broja, 1/3 nastavlja master/doktorske studije u NR Kini, 1/3 u inostranstvu, a 1/3 od ovog broja traži posao.

Ukupan broj univerziteta u NR Kini je preko 2000, a svi glavni univerziteti se nalaze u velikim gradovima. Neki od univerziteta su pod upravom centralne vlade, a jedan broj je pod upravom lokalne vlade. Prilikom upisa na fakultet, u NR Kini se tradicionalno sprovodi prijemni ispit. Pravilo je da svi moraju da završe studije za četiri godine, izuzev u slučaju zdravstvenih razloga, kada student može produžiti studiranje za još jednu godinu.

Pekinški univerzitet ima trinaest nivoa rukovođenja, a na samo dva su žene rukovodioci. Broj žena na univerzitetima se iz godine u godinu povećava, ali na rukovodećim pozicijama trenutno se nalaze dvije žene dekanice i dvije direktorice. Ukupan procenat ženske studentske populacije iznosi 48 odsto.

Kako je Pekinški univerzitet prvi univerzitet u NR Kini, njega će upisati samo najbolji kandidati. Od ukupno devet miliona svršenih srednjoškolaca, Pekinški univerzitet će ove godine upisati prvih 3000 sa rang liste.

POSJETA OSNOVNOJ ŠKOLI “SEVEN COLOUR FLOWER” U ŠANGAJU

Petog dana posjete – 5. juna, delegacija je obišla osnovnu školu “Seven colour flower”, koja važi za jednu od najboljih osnovnih škola u Šangaju. Delegaciju je primila direktorica škole.

Osnovna škola “Seven colour flower” je napredna umjetničko-obrazovna škola, a jedinstvena karakteristika ove škole je umjetničko obrazovanje. Škola je jedna od eksperimentalnih baza kreativnog obrazovanja u Šangaju i član UNESCO Projekta “Obrazovanje za zaštitu životne sredine i održivi razvoj”.

U nastojanju da stvori multi-kulturno okruženje, škola je otvorena za učenike koji dolaze iz inostranstva. Škola se fokusira na sveobuhvatan razvoj učenika i u programu ima niz časova umjetnosti, muzike i plesa, u svrhu njegovanja prirodnih umjetničkih potreba i sposobnosti učenika, i da im pomogne da ostvare svoje buduće ciljeve u tom smislu. Nastavnici su obučeni za rad sa djecom iz različitih kulturnih sredina.

Osnovna škola “Seven Colour Flower” insistira na obrazovanju, fokusirajući se na poboljšanje sposobnosti učenika i na naučni koncept razvoja. Misija škole je prevashodno razvoj učenika, odnosno podrška razvoju učenika i podsticanje kreativnosti. Škola insistira na etičkom obrazovanju učenika, a umjetničko obrazovanje je nadgradnja. U procesu implementacije druge faze reforme, učenici i nastavnici se kreću u pravcu da slijede istinu, dobrotu i vrlinu, čime se stvara otvorena, kooperativna i na vrlinama zasnovana školska kultura.

Inače, douniverzitetsko školovanje u Šangaju je podijeljeno u tri nivoa: osnovna škola – 5 godina + 4 godine - “middle” škola i srednja škola – 3 godine.

“Seven colour flower”škola ima 350 učenika i 40 predavača.Škola je specifična i po tome što su roditelji uključeni u rad škole, a takođe, i civilni sektor je uključen. Roditelji mogu da prisustvuju nastavi, kao i predstavnici društvenih organizacija koje su zainteresovane za to.

Što se tiče školskih sadržaja, škola ima salu za pozorišne predstave, salu za slikanje, salu za ples, bilijar salu, salu za sportske aktivnosti, salu za golf itd.

Ova škola je organizovana kao i svaka druga škola u Šangaju, s tim što je akcenat na umjetničkim predmetima. S obzirom na to da se u NR Kini polaže prijemni ispit za upis u srednje škole, učenici škole “Seven Colour Flower” mogu upisati bilo koju srednju školu, ukoliko polože prijemni ispit.

SASTANAK SA PREDSTAVNICIMA KOMITETA ZA OBRAZOVANJE GRADA ŠANGAJA

Sastanku su prisustvovali zamjenik generalnog direktora Komiteta za obrazovanje grada Šangaja Yin Houqing sa saradnicima.

Tokom sastanka sa predstavnicima Komiteta za obrazovanje grada Šangaja, članovi delegacije su upoznati sa karakteristikama sistema obrazovanja Šangaja, koji je sa teritorijom od 636.18 kvadratnih kilometara – 0.06% ukupne teritorije NR Kine i 23.47 miliona stanovnika najveći grad u NR Kini. Šangaj nastoji da se izgradi u međunarodni ekonomski, finansijski, trgovinski i špedicijski centar svijeta do 2020. godine.

Sagovornici iz Komiteta za obrazovanje su istakli da Šangaj stavlja veliki naglasak na kvalitet nastave i svestranirazvoj učenika u pogledu morala, inteligencije i fizičkog zdravlja, sa ciljem da se postavi dobra osnova za budući razvoj učenika i da se proizvede nova generacija kineskih građana koji imaju visoke ideale i moral, dobro obrazovanje i disciplinu.

U Šangaju 99% djece urasta 3-6 godina pohađa predškolsko obrazovanje, što predstavlja potpunu pokrivenost i zadovoljavanje potreba za predškolskim obrazovanjem u ovom gradu.

U 2011. godini, preko 99.9% djece školskog uzrasta pohađalo je devetogodišnje osnovno obrazovanje. Sistem osnovnog obrazovanja u Šangaju otvara mnoge nove načine za obrazovne fondove, stvara novi okvir za investiranje u obrazovanje, kontinuirano širi izvanredne obrazovne resurse i promovira ubrzan i balansirani razvoj osnovnog obrazovanja.

Duniverzitetско obrazovanje u Šangaju ima tri faze i dva stila školovanja:

- Jedna mogućnost je 5 godina osnovno obrazovanje, 4 godine niža srednja škola, 3 godine viša srednja škola;
- Druga mogućnost je 6 godina osnovna škola, 3 godine niža srednja škola, 3 godine viša srednja škola.

Djeca u Šangaju mogu pohađati klasičnu srednju školu - gimnaziju ili srednju stručnu školu, koje traju 3 godine. Osnovno i srednje obrazovanje u Šangaju traju ukupno 12 godina.

Devetogodišnje obrazovanje je obavezno, a namjera je da do 2020. godine i srednje obrazovanje bude obavezno. Šangaj je prvi implementirao i popularisao devetogodišnje obavezno obrazovanje.

Od ukupnog broja svršenih srednjoškolaca u Šangaju, 65% upisuje klasičnu srednju školu – gimnaziju, a 35% srednju stručnu školu. Od 65% učenika koji su upisali i zatim završili gimnaziju, njih 95% će se upisati na fakultet.

U školama u Šangaju akcenat je i na učenju engleskog jezika, pa tako učenici nakon završene srednje škole polažu engleski jezik. Od 2002. godine, engleski jezik se uči od prvog razreda osnovne škole kako bi se poboljšalo znanje učenika iz engleskog jezika. Očekivanje je da svršeni maturant poznaje vokabular od oko 5000 riječi engleskog jezika, a oni najbolji oko 6000, dok učenik koji završi nižu srednju školu trebalo bi da poznaje oko 3000 riječi, a učenik sa završenom osnovnom školom oko 1000 riječi.

Reforma obrazovanja u Šangaju u poslednjih nekoliko godina je uspješno promovisala društveno investiranje u škole na različitim nivoima. Brzi razvoj obrazovanja u Šangaju u velikoj mjeri je doprinio ekonomskom i socijalnom napretku grada, a Šangaj će nastaviti da investira u obrazovanje da bi zaživio status grada kao svjetske metropole.

Kada je u pitanju inkluzivno obrazovanje, Šangaj ima 29 specijalnih škola, uključujući jednu za gluvonijemu djecu, 4 za glavu djecu, 22 za učenike sa smetnjama u učenju i 2 za učenike sa drugim obrazovnim potrebama. Ukupan broj upisanih učenika sa posebnim obrazovnim potrebama iznosi 8,105, specijalne škole pohađa 4,724 učenika što čini 55% od ukupnog broja, 3,381 pohađa redovne osnovne i srednje škole, 116 je u razredima za specijalno obrazovanje u redovnim

školama, što čini 43.14% od ukupnog broja. Takođe, Šangaj ima i 13 popravnih škola sa 1,462 upisanih učenika.

Poslije završene srednje škole, svršeni srednjoškolci se mogu upisati na standardni univerzitet ili na institucije stručnog visokog obrazovanja. Poslije diplomiranja, uključuju se na tržište rada i kontinuirano nastavljaju da se usavršavaju kroz različite obuke i kurseve.

Stručno obrazovanje u Šangaju u potpunosti prikazuje prednost resursa i promoviše optimizaciju i prilagođavanje. Profesionalna konotacija izgradnje srednjih stručnih škola preuzima vođstvo u cijelom okrugu grada Šangaja, pa više od sto ključnih profesionalnih kompetencija izlazi u susret ekonomskom i društvenom razvoju Šangaja. Moderni nacionalni sistem obrazovanja koji se suočava sa modernizacijom svijeta i budućnošću, u osnovi je postavljen.

Za obrazovni sistem Šangaja karakteristično je to što se od predavača zahtijeva kontinuirano stručno usavršavanje. Centri za obuku u oblasti obrazovanja već su razvili mrežu u Šangaju i veliki izbor programa za obuku je u ponudi, a građani mogu lako pristupiti edukaciji koristeći razne edukativne modele za obuku. Nastavnici u Šangaju su u obavezi da provedu 550 sati na časovima obuke tokom godine, odnosno 8-12 časova nedeljno.

Istaknuto je da nastavnici u Šangaju imaju pravo na besplatan godišnji sistematski zdravstveni pregled, koji se odnosi na provjeru psiho-fizičkih sposobnosti nastavnika. Zdravstveni pregled nastavnika spada u benefite koje im država omogućava, jer ukoliko se utvrdi da je nastavniku zdravlje ozbiljno narušeno, nastavnik neće dobiti otkaz, već će biti raspoređen na drugo radno mjesto.

U želji da transformiše svoju ekonomiju, Šangaj je zacrtao strateški cilj i odlučio da postavi sistemski, dugoročni projekat koji će unaprijediti obrazovanje, a značajan razlog uspjeha obrazovnog sistema je činjenica da u Šangaju svi vjeruju u to da je obrazovanje budućnost, čemu se djeca uče u porodici već od najranijeg uzrasta. Shodno tome, odličan uspjeh na PISA testiranjima bilježi se i zbog toga što učenici u Šangaju vjeruju u uspjeh, a među njima je prisutan veoma izražen takmičarski duh, s obzirom na to da vjeruju u to da „ako su bolji od ostalih, otvoriće im se bolje prilike“. Zanimljivo je i to što u Šangaju oko 80 odsto učenika, pored redovne, ima i privatnu nastavu.

Šangajski sistem obrazovanja je postigao novi napredak u naučnom istraživanju i primjeni visokih i novih tehnologija, a njegovi izuzetni rezultati ogledaju se i u izgradnji i razvojgradada. Sistem obrazovanja Šangaja igra veoma važnu ulogu u povećanju kvaliteta života stanovništva, promovisanjem razvoja grada i pružanjem pomoći velikom broju talentovanih učenika i studenata u korist razvoja privrede i modernizacije izgradnje.

Takođe, obrazovanje u Šangaju proaktivno organizuje međunarodne obrazovne razmjene i saradnju, proširuje razmjenu programa sa bratskim gradovima, razvija obrazovni rad za strane studente, promoviše zajedničke obrazovne programe između kineskih i inostranih obrazovnih

institucija. Promovisanje internacionalnog obrazovanja je neizbježan izbor za Šangaj u želji da se izgradi kao internacionalna metropola, a Šangaj će u budućnosti biti još šire otvoren prema svijetu, jačanjem razmjene studenata, ulaganjem više napora u razvoj međunarodnog obrazovanja, a zatim i privlačnost, a ima prostora i da se konkurentnost sistema obrazovanja Šangaja dodatno poboljša.

U narednih deset godina, glavni zadatak obrazovne reforme i razvoja grada Šangaja biće fokus na cjeloživotnom učenju za svakog studenta, nastavku podrške talentovanim studentima, njegovanju moralnog vaspitanja, naglašavanju obrazovne funkcije multi nivoa i različitih vidova obrazovanja, povećanju ulaganja u talentovane učenike, pomoći studentima da razvijaju svoju ličnost, promovisanju modernizacije obrazovanja.

U Šangaju je sprovedena reforma sistema upravljanja visokog obrazovanja, a Vlada Šangaja je preuzela najveću odgovornost za unapređenje uspješnosti visokog obrazovanja, standarda 2+2+X. Izuzetno izražena potreba da se transformiše ekonomija i pređe na visokotehnološke inovacije, želja da imaju što više talentovanih i obrazovanih ljudi, dovela je do povećanja broj mladih Šangaja koji se upisuju na institucije visokog obrazovanja. Oko 80 odsto mladih u Šangaju, gradu koji važi za vodeći u unapređenju obrazovanja u Kini, odlučuje se na više obrazovanje, što je daleko iznad kineskog nacionalnog prosjeka.

Zaključeno je da je u NR Kini izražena svijest da ekonomija 21. vijeka može da počiva isključivo na inovativnosti i kreativnosti, zbog čega su Kinezi odlučni da svoju privredu, dobrim dijelom utemeljenu na nisko-stručnom proizvodnom radu, preokrenu u inovativnu privredu zasnovanu na znanju. U naučno-istraživački rad se danas u NR Kini, kao i u drugim razvijenim djelovima svijeta, ulaže sve više, jer preovladava mišljenje da budućnost NR Kine zavisi od njene budućnosti u nauci i tehnologiji.

SASTANAK SA POTPREDSJEDNIKOMNARODNOG KONGRESA GRADA ŠANGAJA

Delegacija je, 5. juna, imala sastanak sa potpredsjednikom Stalnog odbora Narodnog kongresa Grada Šangaja Zheng Huiqiang.

Potpredsjednik Huiqiang je izrazio zadovoljstvo zbog posjete delegacije Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore Šangaju. U uvodnoj riječi je podsjetio da je Crna Gora uzela učešće na svjetskoj izložbi EXPO 2010 u Šangaju i bila jedna od 150 država koje su na izložbi imale svoj paviljon i bile u prilici da predstave najnovija tehnološka i arhitektonska dostignuća u cilju stvaranja boljih uslova života u harmoniji sa prirodom.

Tokom razgovora, potpredsjednik je upoznao članove delegacije i sa nadležnostima Gradskog narodnog kongresa Šangaja. Gradski narodni kongres je lokalno tijelo državne vlasti u Šangaju. Sve administrativne, sudske i tužilačke agencije Grada Šangaja su odgovorne Gradskom narodnom kongresu Šangaja, podnose izvještaj o radu Gradskom narodnom kongresu Šangaja, koji vrši superviziju njihovog rada. Stalni odbor Gradskog narodnog kongresa Šangaja - stalno tijelo Kongresa, odgovoran je Kongresu i njemu podnosi izvještaj o radu.

Gradski narodni kongres Šangaja i njegov Stalni odbor imaju sljedeće nadležnosti:

- Zakonodavna uloga – donosi i proglašava lokalne zakone i druge propise koji nisu u suprotnosti sa Ustavom, državnim zakonima i upravnim propisima;
- Nadzorna uloga – obezbjeđuje da se Ustav, zakoni, administrativni propisi i rezolucije koje donosi Svekiniski narodni kongres i njegov Stalni komitet sprovede i implementiraju; ima nadzornu funkciju u odnosu na rad Narodne Vlade Šangaja, Narodnog suda i Narodnog tužilaštva;
- Ovlašćenje da odlučuje o pitanjima od posebnog značaja – razmatra i odobrava nacionalne ekonomske i socijalne razvojne planove, budžet i izvještaj o njegovom izvršenju, odlučuje o važnim pitanjima koja se odnose na grad Šangaj;
- Ovlašćenje da bira, imenuje i opoziva - Gradski narodni kongres Šangaja bira i ima moć da opozove gradonačelnika, zamjenika gradonačelnika, predsjednika Višeg narodnog suda grada Šangaja i državnog tužioca Narodnog tužilaštva grada Šangaja.

Kada Gradski narodni kongres ne zasijeda, njegov Stalni komitet može da odlučuje o imenovanju ili smjeni zamjenika gradonačelnika, drugih vodećih članova Narodne Vlade Šangaja, potpredsjednika, predsjedavajućih sudija i sudija Višeg narodnog suda, zamjenika državnog tužioca i tužioca gradskog Narodnog tužilaštva, predsjednika Srednjeg suda Šangaja.

Sa 864 poslanika, Gradski narodni kongres Šangaja i njegov Stalni komitet, koji ima 65 članova, biraju se na period od pet godina. Osam je specijalizovanih odbora – Zakonodavni odbor, Odbor za pravosuđe i unutrašnja pitanja, Odbor za ekonomiju i finansije, Odbor za obrazovanje, nauku, kulturu i javno zdravstvo, Odbor za izgradnju i zaštitu životne sredine, Odbor za prekomorske Kinesko-etničke i vjerske poslove, Odbor za spoljne poslove i Odbor za poljoprivredu i ruralne poslove.

Tokom sastanka sa potpredsjednikom Gradskog narodnog kongresa Šangaja, kao i na radnom ručku sa potpredsjednikom, članovi delegacije su aktivno učestvovali u razgovoru, interesujući se za različite teme iz oblasti svih nivoa obrazovanja, kao i za unapređenje saradnje između Crne Gore i Grada Šangaja, u oblasti obrazovanja, nauke i tehnologije. Potpredsjednik Huiqiang je

izrazio očekivanje da će se saradnja između dvije države nastaviti, na svim nivoima i u svim oblastima.

Pored zvaničnog dijela posjete, tokom boravka delegacije u Šangaju, domaćin posjete je organizovao i obilazak najznačajnijih kulturnih znamenitosti Šangaja, pa su članovi delegacije bili u prilici da posjete Oriental Pearl TV Tower i Shanghai Urban Planning Exhibition hall.

Studijska posjeta delegacije Odbora NR Kini pružila je mogućnost članovima delegacije da se neposredno upoznaju sa kineskim sistemom obrazovanja uopšte, ali i posebno sa sistemom obrazovanja Šangaja, koji važi za jedan od najboljih obrazovnih sistema u svijetu. Suštinski razlog zašto je kineski sistem obrazovanja jedan od najuspješnijih u svijetu je kvalitet nastavnika, zbog čega zemlje sa visokorazvijenim sistemom obrazovanja akcentiraju na to kako biraju i osposobljavaju nastavni kadar, čiji zadatak je da transponuju znanje. Takođe, svijest o značaju obrazovanja, koje će odrediti budućnost učenika, u velikoj mjeri su razlog uspjeha kineskih učenika, a ulaganje u dalji razvoj talentovanih učenika i studenata koji će doprinijeti progresu čitave države, jedan je od segmenata obrazovne politike NR Kine, koja u velikoj mjeri utiče na ekonomski i socijalni razvoj čitavog društva. Kako bi postigli najbolje rezultate, u NR Kini se ulažu napori u moralni i fizički razvoj učenika i studenata, a ne samo u njihov intelektualni razvoj.

Studijska posjeta NR Kini je ocijenjena izvanrednom i od izuzetne koristi za budući rad Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Tačka 2. Pregled realizovanih aktivnosti Plana rada Odbora za I i II kvartal tekuće godine

Na predlog poslanika Srđana Perića, razmotren je i pregled realizovanih aktivnosti Plana rada Odbora za I i II kvartal tekuće godine. Konstatovano je da realizacija Plana rada Odbora zavisi od realizacije Programa rada Vlade, te da je u prethodnoj godini u cjelosti ispunjen, čak više od planiranog. Predsjednica Odbora je izrazila uvjerenje da će i u 2014. godini Plan biti ispoštovan, s tim što će, vjerovatno, doći do izmjene dinamike rada u skladu sa Vladinim realizovanim aktivnostima. Predsjednica Tanasijević je zatražila od poslanika Perića obrazloženje razloga za proširenje dnevnog reda.

Poslanik Perić je obrazložio razloge za iniciranje ove tačke dnevnog reda, naglašavajući kao najvažnije interesovanje za oblast kulture, odnosno razmatranje Predloga zakona o kinematografiji i Izvještaja o implementaciji Projekta Revalorizacija kulturnih dobara Crne Gore. Predložio je da se od nadležnog Ministarstva zatraži pisana informacija do koje faze se došlo u izradi ovih akata, s obzirom da je rok koji je naznačen u Programu rada Vlade prekoračen.

Poslanica doc. dr Branka Bošnjak je dodala da je razočarana ignorantskim odnosom Ministarstva kulture, jer je i sama postavljala poslanička pitanja vezana za revalorizaciju kulturnih dobara Crne Gore za koje nije dobila adekvatne odgovore. Ona je predložila održavanje kontrolnog saslušanja, u narednom periodu, u vezi pomenutih pitanja.

Predsjednica Odbora je, prihvatajući predlog poslanika Perića, konstatovala da će Odbor zatražiti od Ministarstva kulture informaciju, sa čim se Odbor saglasio.

Ponovo je otvorena polemika oko konsultativnog saslušanja rektora i sekretarke Univerziteta Crne Gore, povodom čega je dogovoreno da se u julu održi tematska sjednica vezana za aktuelnu situaciju na Univerzitetu Crne Gore.

Pošto je dnevni red za ovu sjednicu iscrpljen Odbor je završio sa radom u 10,30 sati.

Broj: 00-63-11/13-8

SEKRETARKA ODBORA
Tanja Božović

PREDSJEDNICA ODBORA
mr Branka Tanasijević